

Craiul

Piatra-N., 22 August 1930

ANUL III No. 69

APARE SAPTAMANAL

SUB DIRECTIUNEA D-LOR

D. L. Stăhiescu și C. N. Turcu

Abonament 120 lei la sate
anual 150 " " orașe
200 " " instituții

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Strada Apele Minerale No. 8

Situația agricolă

a Jud. Neamț

pe anul curent

de Ing. I. Moțolu

Lucrările de reformă agrară fiind aproape terminate în regiunea agricolă a județului, fixarea definitivă a locuitorilor împroprietării, pe loturile ce li s'au atribuit, dându-le siguranța stăpânirii, a avut de efect o îmbunătățire a culturilor. La aceasta s'a adăugat propaganda întinsă făcută de Camera de Agricultură a județului și cu mijloace efective: sămânța de cea mai bună calitate pusă în condiții excepționale de avantajoase la îndemâna plugarilor — apoi trioare, vânturătoare, mașini de semănat în rânduri, îngrășăminte chimice, etc. care reunite cu siguranța lotului, au avut urmări neînchipuit de bune în ceea ce privește agricultura în județ.

În adevăr s'au însămânțat de săteni următoarele suprafețe:

În 1929: 3414 ha. grâu, 2570 ha. orz, 10.957 ha. ovăs, 18.560 ha. porumb, 239 ha. secară, 314 ha. fasole, 51 ha. linte 100 ha. mazăre, 816 ha. cartofi.

În 1930: 5740 ha. grâu, 3746 ha. orz, 13.699 ha. ovăs, 24.170 ha. porumb, 410 ha. secară, 426 ha. fasole, 800 ha. linte, 224 ha. mazăre, 1035 ha. cartofi.

Comparativ cu anul trecut s'au însămânțat, anul acesta, 2326 ha. grâu mai mult, numai de către săteni.

Lucrul de mare importanță este că, de către săteni, s'au făcut însămânțările de grâu, orz și ovăs aproape $\frac{3}{4}$ din suprafața cu sămânătorile, în rânduri, ceea ce constituie un mare pas spre raționalizarea culturilor. Apoi sămânăturile de orz și ovăs, precum și în mare măsură și cele de porumb s'au făcut în arături de toamnă. Ori în acest județ nici odată nu a fost obiceiul ca sătenii să facă arături de toamnă în vederea însămânțărilor de primăvară, cu toate că practica arăturilor de toamnă în agricultură este recunoscută ca un mijloc de mărire a producției.

Rezultatele admirabile obținute anul acesta, vor îndemna și pe cei mai îndărătnici săteni de a imita pe acei ce au ascultat sfaturile noastre, date la timp.

Ca rezultate comparative s'au obținut în mediu, anul acesta, următoarea producție la săteni:

Grâu semănat în rânduri 1500 kgr. la hectar, (la com. Ghigoesti și Siliștea a dat până la 3000 kgr.) Grâu semănat prin imprăștiere a dat circa 1000 kgr. la ha.

Orz în arătură de toamnă și sămănat în rânduri a produs între 1500-1800 kgr. la hectar (la com. Siliștea s'a ajuns până la 2800 kgr. la hectar). Orzul semănat în arătură de primăvară a dat o producție în medie cu 500 kgr. mai puțin la hectar.

Ovăsul, semănat în arătură de toamnă și cu mașina în rânduri, a dat o producție variind între 1700-2500 kgr. la hectar cu o diferență de circa 600 kgr. la hectar în minus pentru sămânăturile făcute în arătură de primăvară și prin imprăștiere.

(continuare în pag. 1-a)

Un eveniment didactic

Cărți de citire pentru cursul
primar de CEZAR PETRESCU

Timp de mulți, prin mai toate ziarele și revistele existente, scriitorul Cezar Petrescu — geograful sensibilității românești (cum îi zice critica italiană) — a dus o viguroasă campanie împotriva ororilor ce se numesc manuale didactice, dar, care, în realitate, nu sunt decât o infectă hârtie de invelită măsline, unde, deobicei, majoritatea — autori diluviali — tipăresc, cu litere laba-găștei muiate în păcură, o crasă lectură de timpit mințele fragede ale bieților copilași, de îndată ce pun mâna pe filele lor slinoase.

Voiă, anume — scriitorul Cezar Petrescu — pentru suflul cristalin al copiilor, cărți bune, alcătuite într-un spirit nou, pline de suflul vieții și impletite cu tot ceea ce pedagogia vremurilor noastre a găsit mai bun și mai aproape de inima micuților copilași, pentru întâiul lor contact cu cartea. Cu cartea, aceasta, de citire, din școala primară, de care atârână toată puțința de dezvoltare spirituală de mai târziu a copilului.

E de neînchipuit ce rol considerabil joacă o carte de

citire pentru școala primară! Ea prezintă copilului întâiele imbieri înspre viața cea adevărată. Adevăratele bucurii ale copilăriei, ce sfârșesc în adierile de neliniște ale adolescenței de mai târziu. Tot ea influențează, cu urme de granit, suflul lui deschis către imaginație, către duioșie profundă, către veselie exuberantă și către iubirea aceea curată și nevinovată de aproapele, de frumos și de natură.

Acest sens adânc uman voia să-l introducă romancierul fecund și bogat, povestitorul neîntrecut și ziaristul neobosit, Cezar Petrescu, în cărțile de citire pentru școala primară. Și pentru acest lucru nu a încetat, timp de aproape zece ani, să scrie, să sugestioneze, oridecâteori a găsit ocazia.

Și iată că trei institutori: Traian Șuteu, Teodor Iacobescu și Nicolae Simionovici, din cele patru unghiuri ale țării — îi fac lui Cezar Petrescu invitația de a colabora cu ei.

Nu știu ce va mai fi urmat. Imi e deajuns ceea ce am văzut. Am văzut, pe fugă, la un

prieten, cărțile de citire pentru școala primară, ale celor trei institutori, cu colaborarea lui Cezar Petrescu. Sunt tipărite în editura „Sărisul Românesc” din Craiova.

Sunt aievea visului de totdeauna a lui Cezar Petrescu: „Cărți de școală în aceea admirabilă execuție tehnică, al cărui secret îl cunoaște numai această tipografie și care, prin hârtie, tipar, aspect și minunatele gravuri lăuntrice, atrag școlarul înainte chiar ca el să fi prins a citi cel dintâiu rând”.

Cărțile acestea vor deveni în curând clasice. Căci textul lor minunat, străbătut de geniul narativ al romancierului — care ne îmbogățește și nouă, celor mari, suflul, în fiecare an, cu neîntrecutele lui romane — este ținut cu tot ce are mai românesc poporul acesta al nostru: Religia și credințele strămoșești; Limba, scriitoarele, de cristal cu reflexe minunate și Istoria emoționantă a bucuriilor și durerilor neamului în scurgerea veacurilor.

C. N. TURCU

O manifestație

religioasă semnificativă

Sfințirea Bisericii din Turturești

de Pr. M. Gavrilesco

Duminică 17 August a. c. a fost zi de înfrățire religioasă cum rar am avut ocazia să văd pe meleagurile noastre.

O zi sfântă de apropiere între păstori și turmă, între conducători și conduși în ordinelumească. O manifestație religioasă semnificativă ce deschide orizontul unei vieți religioase, pentru poporul nostru însetat de apa vie a credinței noastre ortodoxe.

O mână de oameni — circa 60-70 capi de familie — buni gospodari, credincioși și stăruitori aprigi în cele religioase, repără radical, mica lor bisericuță din sat; la început cu puteri proprii, iar în cele din urmă printr-un concurs de împrejurări de natură politică — spre norocul satului. Reprezentanți distinși ai politicii din jud. Neamț, tabăra guvernamentală având în frunte pe d-l Gh. Isăcescu prefectul județului, iar opoziția — liberală pură — prin d-nii Dr. I. Costinescu, d-l Mihai Corbu și d-l N. Guranda, au dat fiecare ajutoare bănești destul de însemnate, spre cinstea d-lor. Așa vă vrem domnilor politicieni ai jud. Neamț! Preoțimea — rurală — vă cheamă să uniți, să înfrățiți pe cale religioasă ceea ce politica urii, a despartit, sufletește satele noastre. Aceasta este politica constructivă: politica unirii; iar unirea nu se poate face decât prin ajutorul Bisericii.

A doua semnificație este marea mulțime de credincioși adunați cu această ocazie. Mii de oameni se imbulziau; dorul unei noi vieți religioase, îi împingea, neținând seamă de limitele ordinii și disciplinei, ca să se poată fiecare împărtăși de asemenea clipe sfinte. Soborul preoților din cercul „Căciulești” în frunte cu P. C. Pro-

(continuarea în pag. 11-a)

BILANȚ SAPTĂMÂNAL

Un șperț de 300 mil. lei

Ziarul LUNEA dela Iași, cu data de 19 August, publică o întâmplare nemai-văzută, nemai-auzită și nemai-pomenită pe pământul Țării românești. Scrie, anume, cum reprezentantul casei STEWART (știți, afacerea cu concesionarea drumurilor) a fost invitat de M. S. Regele Carol II-lea, pentru a discuta contractul în părțile lui esențiale. Și l-au discutat.

La sfârșit, M. Sa Regele, a întrebat pe reprezentantul Casei; ce comision și cui anume e dis-

pus să ofere pentru această afacere. Acesta, cu oarecare greutate, a mărturisit; mai ales că M. S. Regele l-a avertizat că nu va semna contractul până nu va ști adevărul.

— Comisionul e de 300 mil. — Intrucât afacerea e în interesul țării, — interveni M. S. Regele și intrucât eu sunt capul acestei țări, te rog să-mi dai mie comisionul acesta.

Citiți în pagina II-a
Pățania Banditului Lucanu

„Reprezentantul se execută, iscăind un cek.

Cekul fu înmănat, apoi, de către M. S. Regele. D-lui Ministeru de Finanțe, cu indicația expresă de a plăti o rată a împrumutului nostru extern.

Nu știm intrucât e veridică această știre, a ziarului Lunea, dar de o fi adevărată, atunci am avut noi dreptate când — într'un articol recent — am afirmat că regenerarea noastră morală (spirituală și religioasă) va veni de sus, dela cel ce stău, pe drept, în fruntea acestui neam.

JUNIMEA

II de George Juvara

Cu toată activitatea „Junimii” și a îndrumătorului său mulți au fost acei cari — prin afirmații nejustificate și de ordin străin literaturii — au negat orice merit al „Junimistilor”. În fruntea lor stă B. P. Hajdeu, care contestă valoarea operei lui Eminescu și susținea că „Junimea” a fost „o școală ce a falsificat felul de a gândi, de a simți și de a spune românește” (v. „Momente, Schițe, Amintiri” de I. L. Carageale, p. 309 și 311). Hajdeu însă uită că însuși Marelui Alexandru — pe care el îl consideră cel mai mare scriitor român — a fost „junmist”. Apoi Hajdeu greșea afirmând cele de mai sus din două motive:

1. Pentru că nu se putea prevedea, depe atunci, cari vor fi efectele activității „Junimistilor”, deoa ece „suma de efecte produse succesiv” de care vorbește d-l Bogdan Duică (v. *Supra*), nu avusese loc decât parțial. Astăzi, când ele s'au produs în cea mai mare parte, vedem tocmai contrariul afirmațiilor lui Hajdeu.

2. Hajdeu, spunând acestea, era desigur influențat de vechea rivalitate dintre el și „Junimea” și de anumite fapte anterioare petrecute la Iași (v. „Umorul lui Hajdeu” de Barbu Lăzăreanu precum și „Amintiri” lui Gh. Panu și Iacob Negruzzi; v. de asemenea „Bucureștii de altă dată” de C. Bacalbașa, vol. I, p. 33-35).

Cum s'ar fi putut judeca de pe atunci ideile și faptele „Junimistilor”, când chiar astăzi — precum zice d-l I. Bianu — „suntem încă prea aproape pentru a judeca întreaga binefacerea pe care a adus-o culturii românești Convorbirile, Junimea și Titu Maiorescu”?

„Cu cât se va depărta timpul — adăogă actualul președinte al Academiei Române — cu atât se va vedea mai luminosă gigantica influență îndreptătoare pe care acest ferment nou a adus-o în frământările culturale din anii de după Unirea lui Vodă Cuza, din primele decenii ale Domniei Marelui Carol I” (v. „Conv. literare”,

nr. Ianuar-April 1927, p. 32).

Activitatea „Junimii” s'a manifestat în două direcțiuni:

1) În direcția culturală, începând din 1864-1865, și

2) În direcția politică, începând din primăvara anului 1871.

Activitatea culturală a „Junimii” — concentrată în jurul revistei „Convorbiri literare”, apărută la 1 Martie 1867 sub direcția d-lui Iacob Negruzzi — a durat până pe la 1885; la această dată putem zice că încetează activitatea de ansamblu — dacă o putem numi astfel — a „Junimistilor”. Această însemnează că ei nu mai lucrau în comun; fiecare își continua însă activitatea sa individuală pe bazele principiilor stabilite cu douăzeci de ani mai înainte.

Însuși Maiorescu afirma la 1890, despre „Junimea” că: „cum putem vorbi de ea, ca de un lucru trecut”. („Critice”, III, p. 170) iar d-l S. Mehedinți zice că adunările „Junimii” s'au ținut la București până la reîntegrarea în profesorat a lui Maiorescu — fapt înămplat la 1894 — iar „de atunci încosce, de câte-va ori pe lună, erau chemați numai studenții anilor din urmă ai Uni-

versității, pentru discutarea, mai largă, a unor chestiuni afînse pe catedră (v. „Titu Maiorescu” de Soveja, p. 91). S'au mai ținut rare întruniri „pentru citirea primelor încercări dramatice ale lui I. Miclescu și Al. G. Florescu”.

Activitatea politică, a doua activitate a „Junimii”, a răpit literaturii pe mulți oameni de valoare. P. P. Carp, Th. Rosetti, V. Pogor, au fost pe deplin absorbiți de politică; deasemenea Gh. Panu, Leon Negruzzi, N. Gane și a. cari încă au mai dat lucrări literare.

Majoritatea „Junimistilor” era de nuanță conservatoare, dar formând un grup separat (partidul constituțional sau „junimist” al cărui șef era P. P. Carp), care în Iulie 1900 a fuzionat cu partidul conservator prezidat de Gh. Gr. Cantacuzino (v. „Note Politice” de Al. Marghioloman, I, p. 33, nota și V, p. 215 anexa I; v. deasemenea „Ist. Contemp. a României” de T. Maiorescu, p. 437 și „Bucureștii de altă dată” de C. Bacalbașa, II, p. 288).

În cele ce urmează, ne vom ocupa numai de activitatea literară a „Junimii”.

George Juvara

Vocabularul Pietrenilor s'a îmbogățit cu încă un cuvânt și distracțiile cu încă o unitate: „Jamboreea”

Pe străzi nu mai auzi decât o singură discuție.

- Unde te duci?
- La Jamboree
- Unde ai fost?
- La Jamboree
- De unde vii?
- De la Jamboree...

Căci, Jamboreea Cercetășească de la Cărlomanul Pietrei, a devenit ceva indispensabil (adjectiv) vieții Pietrenilor și încetul cu încetul și notabilităților din să-țișoarele județului nostru. Trebuie să știi că la „Jamboree” nu se duc numai orașenii noștri ci și pantalonarii de la Bu-huși, dela Tg. Neamț, Roznov, Războeni, Crăcișani, etc.

Acum o săptămână nu știam ce înseamnă acest cuvânt „Jamboree” și, am aflat, cred că e adevărat, că „Jamboree” înseamnă, într-unire, adunare de prieteni. Abia atunci mi-am explicat de ce Societ. „Temperanța e alături cu sticlulele „Zimca”

și cu vinșorul lui „Nae”. Vra să zică, jos dușmănia, sus, înfrățirea. Numai că biala Temperanță dela „Cărlomanul” o usucă bătaia vântului și majestuosul pavilion „Zimca” și atrăgătorul „Nae” vesnic stau în umezeală.

Și iată că, virtușii artiști ce-și trimit talentul prin haut-parleurul Radiului s'au înfrățit cu „artista” dela Nae, căci, dacă Jamboree, Jamboree s'a fie. Și se face ora 10 noaptea, ora 11 ora 12, ora 1 și lumea stă, ia o gustărică, o băuturaică, dă un pol la chetă „artistei” și bieții cercelași nu pot să doarmă. N'au ce face; la Jamboree se adună prietenii, să se înfrățescă.

Dar d-l comisar general al Jamboreei n'ar putea pune căleva santinele ca dela ora 10 seara, nimeni n'are voie să treacă prin Tabără? Socot că da, căci eu cred că Jamboreea înseamnă și cazarmă și la cazarmă nu se dă un pol chetă la „artiste” la ora 12 noaptea.

FII:

Situația agricolă a jud. Neamț

(continuarea din pag. 1-a)

La comunele Siliștea, Costișa și Slobozia, unde s'au făcut la micii cultivatori culturi de grâu după metodele noi, pus în cuiburi și în rânduri mai rari — s'au obținut ca producție între 4500-5000 kgr. la hectar grâu de foarte bună calitate (80 kgr. Hectolitru).

Cum aceste încercări s'au făcut de către săteni pentru prima dată în anul acesta agricol, datorită sfaturilor agronomilor, cu rezultate așa de frumoase, rămâne să continuăm cu aceste încercări spre a le generaliza, fiind siguri că în scurt timp vom avea o revelație în sistemele de cultură practicate până acum la mica proprietate din acest județ.

De altfel sătenii s'au convins că față de prețurile scăzute la cereale, față de cheltuielile mărite cu exploatarea agricolă, singura poartă de scăpare constă numai în mărirea cantitativă și calitativă a producției — unită cu sistematizarea desfacerii produselor agricole.

Pentru atingerea la acest scop, agronomii străși în ju-

cul Camerei de Agricultură, încurajați că străduințele depuse încă din toamna anului 1929, și continuate cu multă tenacitate tot timpul iernii și primăverii acestui an, prin școli de iarnă cu caracter agricol, prin numeroase conferințe însoțite cu proiecții și filme cinematografice, au avut bune rezultate; — vor depune și mai mult zel și nu-și vor impune odihnă până când nu vor vedea gonită sărăcia din casele sătenilor, adânc convinși de adevărul dictonului:

„Talpa țarei, biala talpă,
Ridicând-o din noroi,
Ridica-vom țara toată,
Ridica-ne-vom pe noi!”

După rezultatele obținute la culturi în anul acesta — când recolta porumbului este pe alocurea compromisă, iar în general redusă la jumătate, se impune majorarea suprafețelor ce urmează a se însămânța cu grâu. În consecință în programul nostru de activitate figurează acest lucru în primul rând și apoi organizarea vânzărilor prin cooperative.

Ioan Moțoiu
LICENȚIAT ÎN DREPT
Inginer Agronom, Inspector
Consilier Agricol
al Jud. Neamț

O manifestație religioasă semnificativă

(continuare din pag. 1-a)

toirei ai jud. Neamț au fost la înălțimea datoriei, iar cuvântările roșite de ambii protoerei, au mers la inima credincioșilor. În această latură mai avem o semnificație de natură biblică-patriarhală: P. C. Sa. Păr. Protoieru Gh. Popovici — părintele sufletesc al jud. Neamț, cu înfățișarea sa patriarhală, a bătut un adevărat record în această materie. Cu 36-37 ani în urmă a sfârșit în primul an de protopopiat, vechea biserică din acest sat, iar astăzi o redeschide pentru a doua oară.

Ce clipe de mulțumire sufletească pentru dânsul după un așa de lung și de rodnic apostolat, iar pentru noi o mare încurajare că n' fruntea noastră stă falcă și vrednic un astfel de glorios comandant.

Serios și cucernic, cu modestia-i caracteristică, d-l Dușu Isăcescu — prefectul jud. Neamț, asistă la serbare în mijlocul nostru; iar cuvintele d-sale de mulțumire au fost atât de chibzuite, în cât ne-au umplut inimile de bucurie. Nu erau cuvinte de politician, ci de om gospodăr serios și cuminte, care au lăsat urme adânci în sufletele credincioșii prezenți.

A treia latură semnificativă este activitatea personalului respectiv: Preotul Vasile Negrea, comandantul acestei solemn-

ități religioase. Când preotul e vesnic la datorie, cu pufni oameni poate face minuni, ca'n cazul de față. Este o mângâiere pentru noi când un frate al nostru muncește cu răvnă pe ogorul nostru și ne face cinste clasei noastre. Onoare lui!

Cu aceste gânduri am plecat dela sfîntirea bisericii din Turturești, urmărind semnificațiile analizate succint, mai sus, în nădejdea pregătirii unui viitor mai bun pentru satele noastre, care au nevoie de sprijin, de unire, înălțare religioasă și morală. Iar noi preoțimea care luptăm din greu în bezna satelor noastre, puțim pe reprezentanții partidelor politice să ne sprijine în această direcție cu ajutoare materiale și sufletești, și să renunțe la politica demagogică, de vrajbă și de ură și să înceapă acțiunea unei politici constructive de unire.

Pr. M. Gavrilescu

Dela Adunarea Cercetășească

În zilele de 21, 22 și 23 August vor avea loc pe Cărloman interesante concursuri cercetășești.

La 24 August se va face decernarea premiilor după un program special înlocuit cu aprobare: A. S. R. Principelui Nec-lui — Comandantul Marei L. giani —

Ca instituție divină, biserica are tot dreptul la respect din partea tuturor: și a fiilor ei și a celor streini de dânsa. Rolul ei social în educarea suleștească a noroadelor îi sporește acest drept și îi justifică existența. Toți conducătorii mari ai țării noastre, până la autoritățile cele mai modeste din fundăturile munților, recunosc acest lucru. La serbări culturale, la diferite inaugurări, la solemnități cu caracter educativ, prin cuvântări înflăcărate, nu se uită să se accentueze și respectul tradiției creștinești, păstrarea credinței noastre și iubirea bisericii strămoșești.

Cu toate acestea o ciudată inconsecvență se observă între vorbe și fapte. Una se trambiează prin surla cuvântului și alta se măsluiește în fapte. Ca să se distreze publicul se folosesc anecdotele lui T. Speranță, în care preoții, dascălii, practicele bisericii noastre sunt înfățișate în culorile cele mai caraghioase. Și unde? Tocmai acolo unde se pretinde a se face o educație din cele mai solide și mai serioase tinere-

tului și îngrijitorilor lui.

La inaugurarea jamboreei de pe dealul Cărlomanul, dela 6 August a. c. D-l General I. Manolescu, în cuvântarea sa festivă a subliniat respectul tradiției și credinței noastre strămoșești. La șezătorile, care se țin seara, în jurul focului, de către cercelași, se uită sfaturile D-lui General, și se ține cu orice preț să fie urmate tocmai prin batjocurarea slujitorilor bisericii și practicilor religioase.

Anecdotele pipărate cu popii, țigani și jidani, cu dascălul și slăbina și alte tot cam în felul acestora, delectează auditorii și fac hazul copilărețului, lacom de sarcasm și de veselie lată educație cercetășească! Poate între asistenți să fie și preoți, poate soțiile și copiii lor, poate și cântăreții bisericilor, poate familii sau rude de ale lor. Gândească ori cine la mutra ce trebuie s'o facă aceștia, auzind persiflarea celor mai scumpi din jurul lor.

Chiar pentru unii creștini mai statornici, asemenea ironizări nu prea le fac mare bucurie.

Care este mângâierea unui creștin în vremurile lui de restriște decât biserica și preotul lui? Prin ce mijloace capătă creștinul harul divin și ajutorul Celui de Sus, decât prin biserică și prin cultul ei strălucit, po-doaba religiei noastre?

Tocmai din bălăcirea celor mai scumpe așezăminte ale neamului nostru să ne desfășăm cu copiii noștri, acum când se simte atât de mare nevoie de idealizarea vieții noastre?

A făcut frumoasă impresie participarea la serviciul liturgic a cohortei de cercelași din Chișinău, Duminică 17 August, la biserică din Valea Viei. Așa educație înțelegem! Dar să distrăm masele pe socoteala bisericii, greșită și primejdioasă concepție.

Ce mai ține poporul în frâu? Frica de Dumnezeu și respectul de cele sfinte. Năruți-le acestea și prevedei unde veți ajunge. Noi știm și vedem. Rusia bolșevică este oglinda cea mai fidelă a întronării ateismului.

Preot Gh. Verșescu

Un răspuns

de Teodora Popovici, Farcașa

Deși nu es'e uzul ca un autor, care a dat publicității o lucrare, să iasă însuși întru apărarea ei, în cazul când vreun cititor n'o găsește pe placu-i, totuși să mi se ierte aceste rânduri, pe care le datoresc ca răspuns unui domn, care semnează V. Dorneanu, și se zice că ar fi student la Școala politehnică.

Firește, nu voi încerca să conving pe nimeni despre valoarea lucrării mele: ea își spune singură păsul.

Nu vreau să polenizez cu a-utorul recentei apărute în No. 67 al ziarului „Avântul”. Și mărturisesc că exercițiile stilistice ale domnului viitor inginer nu mi-au făcut impresia uluitoare la care, poate, s'a așteptat. Prețuiesc sub proză, adevăratul chip. D-l D. ca orice băelan venit în vacanță, dela învățătură și încă de la București, se crede numai prin aceasta, îndrăgindu-l să strâmbe din nas la tot ce vede în patria noastră; îl enervează spinările munților gheboși cu coame de brazi, că nu i se alinaiază geometric după gust, îl face să strănute sălbăticia și lipsa de artă a pieseșului și oamenilor.

Ce să facem?

Noi rămânem tot la ale noastre și ni-s dragi așa cum sunt. Săgețile de carton, lăuate pentru spectacole mai mari pe care le mănăște, le recunoaștem a fi confecționale în atelierul lui T. Argehi, și firește, nu vom lua în serios atitudinile de Jupiter, ale orăului batracian cu melamorfosă necompletă, chiar când acesta năzuiește să schimbe mediul acvatic, râvnind la „visuri triplane”. Că acest soi de viețuie este predestinat la comic, o dovedește literatura de la Batracomorfomăie și până la modesta anecdotică românească, și ori cât se vor trudi să-i imite, nici o dată nu vor izbui mai mult decât ce șlim că a pășit biala „broscuță mică cât un ou”.

Dacă însă evităm polemica cu un personaj a cărui melamorfosă completă o așteptăm ca opera vremii, ne mângâiem că lucrarea noastră a găsit prețurile și înțelegere justă în sufețele, cărora li s'a adresat; iar presa așezată al cărei cuvânt ne este suficient încurajare, a știut să nu se o-prească la ceea ce de preferință învață argezienii dela maestru: Călografia și cacofonia, adică, la greșelile de tipar și la înfățișările de sunete ce impresionează nepăsător urechile simplitoare. În ceea ce privește greșelile de tipar, — deși le regretăm firește — impunerea e cît se poate de necesară, întrucât chiar în

rândurile unde se consemna crima noastră, colectorul d-lui critic ne dă o mostră de caco-grafie; iar în ce privește succesiunea de silabe neplăcut sunătoare, afirmăm că d-lui Critic este grațioasă. Ca dovadă reproducem din revista Luceafărul literar și artistic No. 12 din Brăila „Din Vâltoarea Vremii” este un roman moralizant a cărui teză o constituie răul cel mare, pe care-l face politica la sale. Romanul are și merite literare deosebite fiind scris într-o limbă neaș românească cu un ușor dialect moldovenesc. Ne mândăim cu aprecierile distinșului intelectual, om de cultură și experiență, ceva mai bogată decât a d-lui critic, și anume a d-lui C. Meissner, care găsește lucrarea noastră „cu un fond de învățăminte reale și scrisă cu talent”.

Și, în fine, pentru a vă fi pe plac, aflați că pentru aceeași lucrare, căzută în disgrafă dv., d-le critic V. Dorneanu, Majestatea Sa Regele Carol II a binevoit a trimite autoarei o telegramă de mulțumire, menționând aproape ca și cei mai înalte cilași, că lucrarea se întâmplă a fi... internsană... orice a-ți zice d-voastră și inspiratorii du, core-și recunosc chipul în unele pasagi, despre care afirm, fără falsă modestie, că sunt izbutite... ca realizare a ceea ce etic și estetic am intenționat să scriu.

INFORMAȚIUNI

D-na Eugenia P. Popovici, directoarea Liceului de fete din Piatra-Neamț aduce la cunoștința elevelor din Județ că în ziua de **15 Sept. 1930** se deschide „Căminul cu internatul pentru eleve”, în localul vechii școli comerciale din Str. Ștefan cel Mare.

Inscrierile se fac între 1 și 10 Septembrie, la cancelaria Liceului de fete din Str. V. A. Ureche.

Se primesc eleve interne dela toate școlile din oraș.

— În ședința consiliului comunal de Sămbătă 16 crt. s'a fixat o taxă de 6% la valoarea locativă pentru imobilele care nu au instalată lumină electrică, deșirul electric trece pe lângă ele. Cu alte cuvinte e un fel de obligație în mod indirect ca fiecare proprietar de casă să-și instaleze lumină electrică.

Dela Școala Normală de băieți

— În anul 1930-31, sunt vacante în cl. I-a 30 locuri pentru băieți și 5 locuri pentru fete. Se primesc înscrieri între 15 August—5 Septembrie. Concursul începe la 10 Sept. 1930.

Pățania banditului Lucanu

Ne sunt cunoscute, încă de anul trecut, isprăvile vestitului bandit Lucanu, fost condamnat la 20 ani închisoare pentru diferite crime, dar care a izbutit să evadeze, acum vre-o 2 ani de zile, din închisoarea unde fusese deținut.

Astăzi continuă să rătăcească prin munții județului nostru, cu un plămân spart de carabina unui brigadier silvic și cu rana nevindecată încă.

În ziua de 14 August, Lucanu s'a prezintat la stăna Șbirnog de pe muntele Salasa și a cerut unui cioban demnitate.

Ciobanul s'a executat și a pus ceașcul de mămăligă; dar, sâul de vizitele atât de dese ale acestui moseșir nepoftit, se gîdea ce să facă să scape de dînsul.

Îi veni în gîd o idee minunată. Pe cînd răsturna mămăliga se prefăcu că s'a tript de mîrginea ceaunului și, ridicînd, brusc, mîna dreaptă în sus, aplică o puternică lovitură în tîmplă banditului cere se afla lângă dînsul. Lovitura a fost atât de violentă, încît banditul și-a pierdut cunoștința și a căzut jos, ca mort, podidindu-l singele.

Ciobanul, crezînd că l-a omorît, s'a dus spre cel mai apropiat post de jandarmi ca să anunțe înlîmparea, lăsînd pe un băetan de vre-o 18 ani cu o carabiră să păzească pe bandit. Dar pînă acolo era cale lungă. Când, după vreun ceas, Lucanu și-a venit în fire și încercă să se ridice, băiatul care îl păzea îl amenință cu arma și dă să tragă. Dar mare îi fu mirarea cînd constată că arma nu la foc. (Ciobanul scosese încărcătura din armă și cînd plecase uitase să o pună la loc). Îngrozit băiatul lăsă arma jos și o luă la fugă.

Lucanu, în culmea furiei, luă un ștergar din slînă, îl înmuie în zăr și după ce se pensă la rana făculă de cioban, o luă din nou rază în pădure, presimțind un fel de plecare sigură. Prin pădure se înfîlci cu un copil de-al ciobanului.

— Ce-ai pășit, bădișă, îl întrebă acesta.

— Ia nu mai întreba ce-am pășit. Mai bine să apui lui tată că ori'e am să-l curăț de pe fața pămîntului, ori el pe mine. Ai auzit?

Și o porni furios la vale.

Nu după mult timp s'a întors la slînă și ciobanul cu jandarmii; dar Lucanu era acum departe.

Igîi închipuie ori lne groaza ciobanului, care știe ce l-oș-teapă.